

MK ČR Protokol z projednání výsledků *Hodnocení 23* podle M17+

dne 9. 12. 2024 v 9:00 hod.

Přítomni:

Poskytovatel:

Ing. Martina Dvořáková – ředitelka odboru výzkumu a vývoje, RNDr. Marek Blažka – člen Rady ministra kultury pro výzkum

Zástupci Odborných panelů a přizvaní odborníci:

prof. RNDr. Tomáš Polívka, Ph.D. – hlavní koordinátor hodnocení podle M17+;
RNDr. Šárka Nečasová, DSc. – místopředsedkyně Odborného panelu 1. Natural Sciences;
doc. PhDr. Lubomír Cingl, Ph.D. – místopředseda Odborného panelu 5 Social sciences;
doc. Dr. phil. Jakub Sirovátka – předseda Odborného panelu 6. Humanities and Arts;
prof. RNDr. Petr Štěpnička, Ph.D. DSc. – člen Komise pro hodnocení výzkumných organizací KHV

Zástupci Rady pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „Rada“) a Odboru Rady:

PhDr. Adéla Gjuríčová, Ph.D.

Mgr. Ing. Kateřina Míhlová, Ph.D.; PhDr. Jitka Slavíková; Ing. Lucie Rulíková

Průběh jednání:

Účastníci jednání byli seznámeni s formátem, podklady a technickými aspekty jednání online. V předchozím kole projednání výsledků bylo agregováno hodnocení na národní úrovni (Modulu 1-2) a zhodnocení plnění a návrhu Dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace (dále „DKRVO“) na straně poskytovatele (Modul 3-5), ze které poskytovatel vychází při stanovení institucionální podpory na DKRVO (dále „IP DKRVO“). V letošním roce má jednání monitorovací charakter.

Ministerstvo kultury má ve své gesci 20 výzkumných organizací (dále jen „VO“). Vzhledem k omezenému rozpočtu tohoto poskytovatele na IP DKRVO, na základě kterého je stanovena povinná kvóta pro přihlašování do hodnocení vybraných výsledků na národní úrovni, je i po využití posilovací kvóty pro hodnocení výsledků z oblasti aplikovaného výzkumu a sociálních a humanitních věd ročně zhodnoceno malé množství výsledků, údaje je proto třeba sledovat v kumulaci a trendy vyhodnocovat v delších časových úsecích.

Doc. Sirovátka, předseda Odborného panelu 6. Humanities and Arts, shrnul, že hodnocení v Modulu 1, které je v jeho vědní oblasti rozhodující, odpovídá dosavadnímu škálování sledovaných VO. Tři instituce dostaly v letošním hodnocení nejvyšší hodnocení stupněm 1 – Národní muzeum, Institut umění – Divadelní ústav (1 a 2) a NIPOS. Naopak Národní technické muzeum dostalo jedno hodnocení 5 z důvodu nevhodně zvoleného kritéria. Národní památkový ústav se zdá, že stagnuje, resp. ve srovnání s ostatními VO hodnocenými jako A má nadále horší profil. Patrný je náznak zhoršení u Památníku národního písemnictví, Technického muzea v Brně a UMPRUM muzea v Praze, vše ovšem s výhradou malého množství meziročně hodnocených výsledků.

Poskytovatel informace o vysoce hodnocených výsledcích pozitivně ocenil, jak i Národního muzea, tak u Institutu umění – Divadelního ústavu zlepšení vidí. Pochybnosti vyslovil nad hodnocením výsledku NIPOS, neboť předložená předmětná mapa z pohledu jeho hodnocení jen s obtížemi dosahuje formálně požadovaných parametrů. Naopak u Národního památkového ústavu zaznamenává i u hodnocení na národní úrovni zlepšení průměrně o 0,9 stupně. Poskytovatel provádí své hodnocení průběžně, trendy vidí v podstatě shodně. Tím že hodnotí novější výsledky, vidí často tendence dříve, než se projeví v hodnocení Modulu 1 (např. trend ke zhoršení Technického muzea v Brně).

Z vyjádření zástupců dalších Odborných panelů dále vyplynulo potvrzení zhoršení pro Technické muzeum v Brně, zástupkyně OP1 vyslovila varování. Národní muzeum je nadále výborné i z pohledu OP 1 Natural Sciences. OP 2 hodnotil v letošním roce pro MK pouze 3 výsledky z celkem cca 60 v Modulu 1, statisticky tedy nevýznamné i z hlediska sledování trendů. OP 1 hodnotil v Modulu 1 celkem 5 výsledků, ale zde funguje i bibliometrický pohled z perspektivy Modulu 2, zejména Národní muzeum a Moravské zemské muzeum vykazují dlouhodobě vysoce kvalitní profily. Tyto spolu se Slezským zemským muzeem výslovně ocenil i prof. Štěpnička, zástupce KHV, a to včetně potvrzení jejich rozsáhlých publikačních aktivit v českém jazyce, jak se ukazuje v nové části analýzy na národní úrovni. Poskytovatel tuto aktivitu přesně odpovídající jejich misi také vysoce hodnotí.

V závěru byla nastolena otázka, nakolik poskytovatel promítá škálování z tripartit do svého rozhodování o budoucím financování VO ve své gesci. Na loňské tripartitě nebylo z pohledu poskytovatele uzavřeno hodnocení několika institucí a u téměř poloviny VO byly DKRVO hodnoceny hůře než odpovídá škálování VO, ke kterému dospělo tripartitní jednání v minulém roce, kdy byl uzavřen první cyklus kompletního hodnocení. Národní hodnocení poskytovatel přitom zohledňuje z 20 %, dalších 20 % tvoří hodnocení na úrovni poskytovatele (M3-5) a 60 % tvoří koncepce rozvoje VO. K tomuto postupu vznesli své výhrady účastníci loňské tripartity, vyjádření k postupu přijala i KHV. Na základě příkazu ministra č. 5/2023 požadoval poskytovatel novou evaluační zprávu a hlavně na úrovni celé kapitoly došlo k razantnímu snížení objemu podpory o 8,9 % na cca 149 mil. Kč. To se mj. projevilo v tom, že 4 VO nebyly schopny s přidělenými prostředky vyjít a musely přepracovat a zredukovat své koncepce, tak aby prostředky, které jim navrhl a mohl přidělit poskytovatel k jejímu naplnění, postačovaly. Rozhodnutí i koncepce VO byly následně zveřejněny. MK na rozdíl od ostatních poskytovatelů provádí ještě svou externí část, což není u ostatních poskytovatelů běžné. Svou roli hraje i časový posun u výsledků (MK se hodnotí novější výsledky). Zástupkyně Rady dr. Gjuríčová oceňuje pozitivní posun a sbližování pohledů účastníků jednání. Žadoucí sbližování postojů konstatovali též zástupci poskytovatele.

Nedílnou součástí tohoto Protokolu jsou přílohy:

- I. Předmět jednání***
- II. Škálování VO podle M17+***

Zapsala: K. Míhlová

Schválili: Marek Blažka, Lubomír Cingl, Martina Dvořáková, Adéla Gjuríčová, Šárka Nečasová, Jakub Sirovátka, Petr Štěpnička, Tomáš Polívka

Příloha I.

Předmět jednání

Institut projednání výsledků hodnocení s poskytovatelem je upraven v kapitole 4 *Metodiky hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory výzkumu*, vývoje, schválené usnesením vlády ČR ze dne 8. února 2017, č. 107 (dále jen „M17+“). Výsledky jednání jsou schvalovány Radou pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „Rada“) podle § 35 odst. 2 písm. d) zákona č. 130/2002 Sb. Po schválení jsou s příslušným zdůvodněním zveřejněny.

Podkladem tripartitního jednání jsou zveřejněné výsledky Hodnocení 2023 na národní úrovni, tak jak jsou veřejně přístupné ze stránek Rady www.vyzkum.cz (resp. <https://hodnoceni.rvvi.cz/>).

Modul 1: Na národní úrovni bylo hodnocení v uzavíraném kole hodnocení podle M17+ v závislosti na přidělené podpoře na dlouhodobý koncepční rozvoj určeno pro všechny typy výsledků uvedených v RIV s rokem uplatnění 2018 – 2022. Navíc došlo k posílení hodnocení aplikovaných výsledků a hodnocení v oblasti společenských a humanitních věd. Výsledky určené pro hodnocení Modulem 1 vybíraly výzkumné organizace samy dle svého uvážení. Instituce přihlašovaly do hodnocení 1 výsledek na 15 mil. Kč z částky DK RVO přidělené v roce 2023 s povinností předat výsledky v proporcích odpovídajících vnitřní struktuře VO s ohledem na výzkumné funkční celky. Pro posílení hodnocení aplikovaných výsledků a hodnocení v oblasti společenských a humanitních věd vybíraly výzkumné organizace kromě těchto výsledků ještě další „nebibliometrizovatelné“ výsledky (max. cca 5 % roční produkce). Výsledky byly hodnoceny podle dvou kritérií („společenská relevance“ nebo „přínos k poznání“).

Modul 2: I. report hodnocení v Modulu 2 na národní úrovni zahrnul jako v předchozích letech kumulativně bibliometrizovatelné výsledky uplatněné v letech 2018 – 2022 a zobrazil meziroční trendy. Bibliometrická analýza byla kompletně zpracována pro celý systém VaVal nad daty WoS a ve vyžádaných oborových skupinách také nad daty SCOPUS. Základním bibliometrickým ukazatelem pro hodnocení výsledků indexovaných v databázi WoS je Article Influence Score (AIS), v případě databáze Scopus Scimago Journal Rank (SJR). Analýza má vždy oborový charakter, základ tvoří zpracování na úrovni FORD, pro detailnější informace slouží kumulace z úrovně WoS categories. Oborové určení výsledků odpovídá struktuře Odborných panelů. Časopisy se v rámci oborů rozdělují do kvalitativních pásem: I. decil (10 % nejvlivnějších časopisů v oboru), I. kvartil (25 % nejvlivnějších) až IV. kvartil (25 % nejméně vlivných). Národní výsledky jsou sledovány v takto konstruovaných pásmech a pozice národních výsledků byla sledována v mezinárodním kontextu – svět a EU15. Dalšími sledovanými parametry byly identifikace výsledků s velkým počtem autorů (30 a více), výsledků vytvořených v mezinárodní spolupráci, ve spolupráci mezi segmenty a výsledků s korespondujícím autorem (reprint author) z ČR. Již třetím rokem je součástí Modulu 2 i II. část zprávy pro Modul 2 na národní úrovni: Počet aktivních autorů a autorek v jednotlivých oborech a VO a Podíl autorů a autorek výzkumné organizace na produkci ČR. III. report představuje základní přehled o druzích výsledků v RIV (obory a oborové skupiny podle druhů výsledků; segmenty VaVal podle druhů výsledků, oborů a oborových skupin; instituce podle druhů výsledků, oborů a oborových skupin; porovnání segmentů a institucí podle druhů výsledků, oborů a oborových skupin; obory a oborové skupiny podle jazyka výsledků; počet patentů a země jejich registrace).

Příloha II.

Škálování VO podle M17+

Účastníci jednání se shodli na návrhu škálování v souladu s výstupy hodnocení v Modulech 1 a 2 na národní úrovni a hodnocení provedeného na úrovni poskytovatele. Výzkumné organizace v gesci MK ČR jsou rozřazeny do pásem: A_{REZ} – D_{REZ} (pozn. REZ – rezortní).

V pásmech jsou VO řazeny abecedně (viz Příloha 1).

Odůvodnění škály:

A_{REZ} – Vynikající (excellent)

- Ve výzkumných parametrech globálních oborů mezinárodně kompetitivní instituce a/nebo instituce se silným inovačním potenciálem a vynikajícími výsledky aplikovaného výzkumu a/nebo instituce naplňující vynikajícím způsobem svěřenou misi. Podrobný rozbor odůvodnění představují zprávy pro VO, které jsou veřejně přístupné z <https://hodnoceni.rvvi.cz/>.

B_{REZ} – Velmi dobrá (very good)

- Instituce vyrovnané kvality s výbornými výsledky výzkumu, dostatečným inovačním potenciálem a/nebo významnými výsledky aplikovaného výzkumu, výsledky VaVal odpovídají účelu zřízení. Podrobný rozbor odůvodnění představují zprávy pro VO, které jsou veřejně přístupné z <https://hodnoceni.rvvi.cz/>.

C_{REZ} – Průměrná (average)

- Instituce nevyrovnané kvality, v parametrech základního a/nebo aplikovaného výzkumu dosahující v převážné míře dobrých nebo průměrných výsledků a/nebo instituce, která průměrně naplňuje účel zřízení.
- VO se strategií a snahou odstraňovat slabé stránky a nedostatky. Podrobný rozbor odůvodnění představují zprávy pro VO, které jsou veřejně přístupné z <https://hodnoceni.rvvi.cz/>.

D_{REZ} – Podprůměrná (below average)

- Instituce v převážné většině parametrů základního a/nebo aplikovaného výzkumu podprůměrná.
- VO s řadou slabých stránek a nedostatků a omezenou snahou je odstraňovat.

Podrobný rozbor odůvodnění představují zprávy pro VO, které jsou veřejně přístupné z <https://hodnoceni.rvvi.cz/>.

Přehled škálování VO podle M17+

A_{REZ}

A _{REZ} Národní galerie v Praze	MK IČ 00023281
A _{REZ} Národní muzeum	MK IČ 00023272
A _{REZ} Národní památkový ústav	MK IČ 75032333

B_{REZ}

B _{REZ} Institut umění – Divadelní ústav	MK IČ 00023205
B _{REZ} Moravská zemská knihovna v Brně	MK IČ 00094943
B _{REZ} Moravské zemské muzeum	MK IČ 00094862
B _{REZ} Muzeum umění Olomouc	MK IČ 75079950
B _{REZ} Národní filmový archiv	MK IČ 00057266
B _{REZ} Národní knihovna České republiky	MK IČ 00023221
B _{REZ} Památník národního písemnictví	MK IČ 00023311
B _{REZ} Slezské zemské muzeum	MK IČ 00100595
B _{REZ} Technické muzeum v Brně	MK IČ 00101435
B _{REZ} Uměleckoprůmyslové museum v Praze	MK IČ 00023442

C_{REZ}

C _{REZ} Moravská galerie v Brně	MK IČ 00094871
C _{REZ} Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou	MK IČ 00079481
C _{REZ} Národní muzeum v přírodě	MK IČ 00098604
C _{REZ} Národní technické muzeum	MK IČ 00023299
C _{REZ} Národní ústav lidové kultury	MK IČ 00094927

D_{REZ}

D _{REZ} Husitské muzeum v Táboře	MK IČ 00072486
D _{REZ} Národní informační a poradenské středisko pro kulturu	MK IČ 14450551